

Bezoek de zeedijk met groep 3 "Struinen op het slik"

Inhoud

Algemene handleiding	2
Buitenles	3
Vorbereiding:	3
Materialen:.....	3
Opdracht 1 Vloedmerk	4
Extra informatie voor natuurouder	5
Opdracht 2 Krabben-onderzoek.....	8
Extra informatie voor natuurouder	9
Opdracht 3 Spitten en vissen	10
Extra informatie voor natuurouder	11
Opdracht 4 Boodschappenlijstje!.....	12
Extra informatie voor natuurouder	13
Zoekkaarten	14

Algemene handleiding

Deze les is geschikt voor groep 3 als eerste kennismaking met de Oosterschelde, het slik en de dieren die er leven. De les stimuleert het zelf zoeken en ontdekken aan de hand van een aantal opdrachtjes. Het is het leukst om de les te doen bij de rots-strandjes langs de Oosterschelde.

Meest geschikte periode mei tot en met september. Tijdsduur 1,5 uur tot 2 uur, maar ook een picknick aan de dijk is een leuke aanvulling op deze les.

Let op! Geef deze les met laagwater, zodat de groep lekker kan struinen op het slik.

De natuurouder verzorgt de invulling van de les met behulp van de opdrachtjes in de leskist "Struinen op het slik". De hulpouders helpen de leerlingen met de opdrachtjes onder leiding van de natuurouder. De leerkracht houdt toezicht en blijft verantwoordelijk voor de groep.

Maak de klas erop attent voorzichtig met dieren en materialen om te gaan.

Heeft u vragen? Bel of mail wij helpen u graag.

Feedback? Wij horen graag uw reactie.

Buitenles

Vorbereiding:

- De leerlingen mogen zelf ook schepnetjes en emmertjes meenemen. En een handdoek om de voetjes af te drogen. Drinken en pauzehap. Denk ook aan een vuilniszak voor het afval.
- Tijdens de les dragen ze laarzen of waterschoentjes. *Geen zwemkleding!*
- *Geef deze les met laagwater en houdt tijdens de les de zee goed in de gaten. Het water kan onverwachts snel opkomen. Let ook op dat het materiaal niet wegdrijft!*
- Verdeel de klas in groepjes en voor ieder groepje een hulpouder.
- De opdrachten worden met de hele klas tegelijk gedaan.

Materialen:

Lenen bij NME Tholen

- Leskist "Struinen op het slik"

Zelf meenemen:

- Per groepje eierdoos en gekleurd papier met dubbelzijdig plakband om schilderijtjes te maken.
- Pleisters, azijn tegen brandnetel jeuk of smeer er het gekneusde blad van hondsdraf op.

Opdracht 1 Vloedmerk

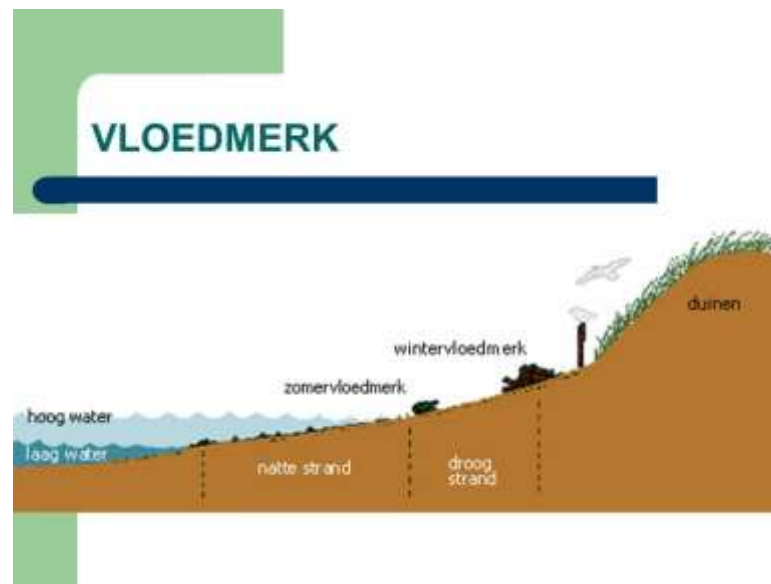
De Oosterschelde is een getijdengebied, het wordt eb en vloed. Je kan langs het strandje zien hoe hoog het water komt, dit noem je de hoogwaterlijn of vloedmerk. In de herfst en winter ligt het vloedmerk hoger doordat het vaak stormt. Er spoelt van alles aan langs het vloedmerk.

Loop met de klas langs het vloedmerk en laat ze allerlei dingen verzamelen die ze mooi of bijzonder vinden. Teken 3 vakken in het zand. Mens, dier, plant.

De verzamelde spulletjes sorteren de kinderen in de drie vakken; mens, dier en plant. In welk vak horen de vondsten thuis? Is het een plant of een dier?

Daarna bespreek je ieder vak met de vondsten apart. Bekijk de vondsten. Liggen ze in het goede vak?

Het is handig om zelf een aantal dingen te verzamelen waarover je iets wilt vertellen.

Extra informatie voor natuurouder

- In het vak "mens" ligt zwerfafval dat is aangespoeld. Je kan de klas vertellen waarom het belangrijk is om afval in de vuilnisbak te gooien. Dat afval gevaarlijk is voor dieren, omdat ze er verstrikt in kunnen raken en er ziek van worden als ze het afval opeten.
- In het vak "plant" liggen verschillende soorten wieren. Rood, bruin of groen van kleur.

Blaaswier en knotswier (klappers) groeien op een harde ondergrond zoals steen of schelp. Je kan vragen waarom het blaaswier luchtkamers heeft? Zodat het wier blijft drijven en het rechtop staat in het water. Veel dieren vinden beschutting tussen het zeewier. Zeewier zorgt voor zuurstof in het water.

Het is ook voor mensen heel gezond om zeewier te eten.

Blaaswier

Knotswier

- In het vak "dier" liggen o.a. veren, schelpen, pantser van krab, eikapsels wulk, rugschild zeekat.
Zie zoekkaart.

Rugschild zeekat (inktvis)

Eikapsel van wulk
(grote zeeslak)

Een schelp is een huisje van een weekdier en zorgt voor bescherming.
De kokkel bestaat uit twee kleppen en is een schelp met diepe ribbels. Als je de ringen telt weet je hoe oud de kokkel is geworden.
Vogels zijn dol op kokkels.
Schelpendieren filteren het water om er voedsel uit te halen. Ze zorgen voor helder en schoon water.

Wat eten deze vogels?

Scholekster

Meeuw

Lepelaar

De Oosterschelde is een natuurgebied waar heel veel vogels leven, die met laagwater voedsel zoeken.

Scholekster zoekt kokkels in het zand met zijn lange snavel.

Meeuw laat oesters en krabben vanuit de lucht op het fietspad kapot vallen, zodat hij ze leeg kan slurpen.

Lepelaar zeeft met zijn snavel het water en eet garnaltjes en visjes.

Opdracht 2 Krabben-onderzoek

Zoek samen met de klas voor iedereen een krab tussen de stenen. Meestal vinden we langs de dijk de strandkrab, maar er zijn veel meer soorten. (zie zoekkaart) Durft iedereen een krab vast te houden? Hoe doe je dat? Nu kan je de krab goed bekijken. Het zijn bijzondere dieren, kijk maar mee!

Krabben zijn alleseters, ze zijn de opruimers van de zee.

Ze lopen zijwaarts. Hoeveel poten heeft een krab? 8 poten en 2 scharen. Als ze een poot of schaar verliezen groeit er weer een nieuwe aan.

Om te groeien moet een krab vervellen/verschalen. Hij verliest zijn harde pantser. De krab is dan zacht, hij zuigt zich vol met water voordat zijn nieuwe pantser hard is. De krab heeft nu ruimte om in zijn nieuwe pantser te groeien.

Meet je krab. Het schild van een volwassen krab is 6 tot 9 cm breed. Een krab groeit heel zijn leven. Een krab wordt 3 tot 5 jaar oud.

Mannetje of vrouwtje? Een vrouwtje bewaart de eitjes in haar achterlijf totdat ze uitkomen.

Je ziet krabben in het water, maar ook op het droge. Hoe ademen krabben? Krabben hebben speciale kieuwen en zolang die maar een beetje vochtig blijven, kunnen ze ook op het droge ademen.

De krab heeft ogen op steeltjes die in geklapt kunnen worden. Ze hebben ook twee voelsprietten.

Waarom verstoppen krabben zich? Ze worden graag gegeten door vogels en vissen.

Extra informatie voor natuurouder

Man: vorm van een vuurtoorn.

Vrouw: vorm van een bijenkorf.

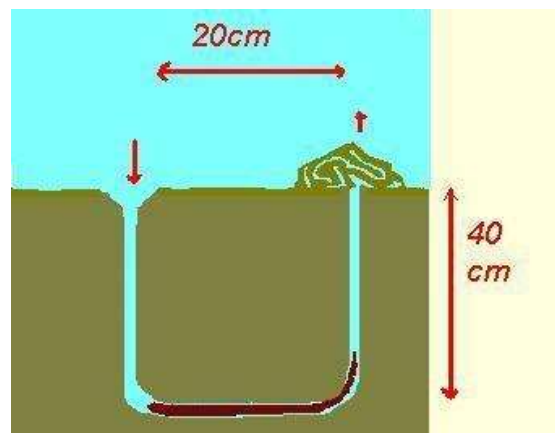
Krab vasthouden

Zoek samen met de waaghalzen een grote krab! En houdt hem aan de zijkanten van zijn pantser vast, zodat hij niet knijpt. Vind je het een beetje eng? Zoek dan een klein krabbetje dat je op je vlakke hand zet.

Opdracht 3 Spitten en vissen

In de zee en op het slik leven heel veel dieren. Vaak zien we ze niet. Maar ze laten wel sporen achter. Bekijk de hoopjes op het slik eens goed. Ze worden uitgepoept door de zeepier. Gebruik de spitvork. Kunnen jullie ook een zeepier vinden?

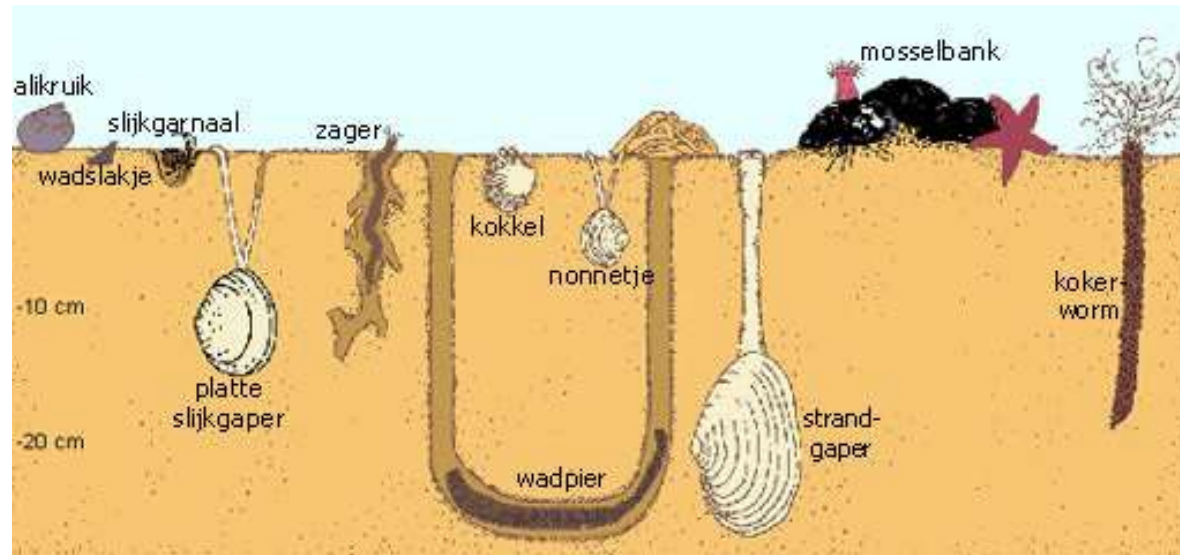
Op de eerste 6 segmenten zijn de borstels waarmee de zeepier zich voort beweegt goed te zien. Op de volgende 13 segmenten zijn de rode uitwendige kieuwen goed te zien.

Zeepieren eten het zand waar voedsel inzit zoals algen. Het zand dat ze niet kunnen verteren, poepen ze weer uit. Zeepieren worden gegeten door vogels en platvissen.

Vissen met schepnetje en emmertje langs de waterkant. Sleep met je netje vlak boven de zeebodem. En doe je vangst voorzichtig in je emmertje. Garnaltjes, krabbetjes, visjes of een kwalletje. Zie zoekkaart.

Aan het eind van de opdracht kunnen de groepjes elkaars mooiste vangst bekijken.

Extra informatie voor natuurouder

Wadbodem in doorsnede

Bron: www.zeeinzicht.nl, tekening Johan Reydon / Gerbrand Gaaff

Tip: Ga met alle groepjes vissen met schepnetje en ondertussen om de beurt met 1 groepje spitten.

Opdracht 4 Boodschappenlijstje!

Verzamel in je bakje of eierdoos:

- een veer
- precies 20 van iets (schelpjes of zo)
- iets ronds
- iets wits
- iets groens
- iets hards
- iets dat niet in de natuur thuis hoort
- iets moois
- iets dat een beetje op jouw lijkt
- iets wat er eng uit ziet

Extra informatie voor natuurouder

Kinderen verzamelen graag vandaar een boodschappenlijstje!

Geef ieder groepje met hulpouder een boodschappenlijstje mee. Verzamel alles van het lijstje in een bakje of eierdoos. Als ze alle boodschappen verzameld hebben, kunnen ze er een schilderijtje van maken.

Op een gekleurd papier met een strook dubbelzijdig plakband kunnen ze makkelijk de "boodschappen" opplakken.

Zoekkaarten

